

AKTY PRIJATÉ ORGÁNMI ZRIADENÝMI MEDZINÁRODNÝMI DOHODAMI

Právny účinok podľa medzinárodného práva verejného majú iba pôvodné texty EHK OSN. Status tohto predpisu a dátum nadobudnutia jeho účinnosti je potrebné overiť v poslednom znení dokumentu EHK OSN o statuse TRANS/WP.29/343, ktorý je k dispozícii na internetovej stránke:

<http://www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29fdocsts.html>.

Predpis Európskej hospodárskej komisie Organizácie Spojených národov (EHK OSN) č. 60 – Jednotné ustanovenia týkajúce sa typového schvaľovania dvojkolesových motocyklov a mopédov, pokiaľ ide o ovládacie zariadenia pre vodiča vrátane identifikácie ovládačov, kontroliek a indikátorov

Zahŕňajúci všetky platné znenia až po:

doplnok 4 k sérii zmien 00 – dátum nadobudnutia účinnosti: 3. novembra 2013

OBSAH

PREDPIS

1. Rozsah pôsobnosti
2. Vymedzenie pojmov
3. Žiadosť o typové schválenie
4. Typové schválenie
5. Požiadavky
6. Zmeny typu vozidla
7. Zhoda výroby
8. Sankcie v prípade nezhody výroby
9. Definitívne zastavenie výroby
10. Názvy a adresy technických služieb zodpovedných za vykonávanie schvaľovacích skúšok a názvy a adresy schvaľovacích úradov

PRÍLOHY

1. Oznámenie
2. Usporiadanie značiek typového schválenia

1. ROZSAH PÔSOBNOSTI

Tento predpis sa vzťahuje na vozidlá kategórie L₁ a L₃ ⁽¹⁾, pokiaľ ide o ovládacie zariadenia pre vodiča.

Tento predpis stanovuje požiadavky na umiestnenie, identifikáciu, osvetlenie a činnosť ovládačov, kontroliek a indikátorov na mopedom a motocykloch.

2. VYMEDZENIE POJMOV

Na účely tohto predpisu sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

- 2.1. „typové schválenie vozidla“ je schválenie typu vozidla, pokiaľ ide o ovládacie zariadenia pre vodiča, ak sú takéto ovládacie zariadenia nainštalované a pokiaľ ide o ich identifikáciu;

⁽¹⁾ Podľa definície v Konsolidovanej rezolúcii o konštrukcii vozidiel (R.E.3), (dokument ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.2, para. 2. – www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29resolutions.html).

- 2.2. „typ vozidla“ je kategória motorových vozidiel, ktoré sa nelíšia v usporiadaní, ktoré môže mať vplyv na funkciu alebo polohu ovládacích zariadení pre vodiča;
- 2.3. „vozidlo“ je dvojkoľesový motocykel alebo dvojkoľesový moped, ako je stanovené v bode 2.1.1 alebo 2.1.3 Konsolidovanej rezolúcie o konštrukcii vozidiel (R.E.3) ⁽¹⁾
- 2.4. „ovládač“ je akákoľvek časť vozidla alebo zariadenia vodičom priamo uvedená do činnosti, ktorá mení stav alebo činnosť vozidla alebo akejkoľvek jeho časti;
- 2.5. „zariadenie“ je prvok alebo skupina prvkov používaných na vykonanie jednej alebo viacerých funkcií;
- 2.6. „riadidlá“ sú akákoľvek časť tyče alebo tyčí pripojených k hlave vidlice, prostredníctvom ktorej je vozidlo riadené;
- 2.7. „riadidlá: pravá strana“ sú akákoľvek časť riadidiel, ktorá sa nachádza na pravej strane pozdĺžnej stredovej roviny vozidla pri pohybe smerujúcom dopredu;
- 2.8. „riadidlá: ľavá strana“ sú akákoľvek časť riadidiel, ktorá sa nachádza na ľavej strane pozdĺžnej stredovej roviny vozidla pri pohybe smerujúcom dopredu;
- 2.9. „riadidlá: predná časť“ sú akákoľvek časť riadidiel spočívajúca na strane najďalej od vodiča sediaceho v jazdnej polohe;
- 2.10. „rukoväť“ je časť riadidiel, najvzdialenejšia od stredu, prostredníctvom ktorej vodič vozidla drží riadidlá;
- 2.11. „otočná rukoväť“ je rukoväť ovládajúca funkčný mechanizmus vozidla, ktoré sa voľne otáča okolo tyče riadidiel pri jej otočení vodičom vozidla;
- 2.12. „rám“ je akákoľvek časť rámu, podvozku alebo kostry vozidla, ku ktorej je pripevnený motor a/alebo prenosová jednotka a/alebo samotný motor a prenosová jednotka;
- 2.13. „rám: ľavá strana“ je akákoľvek časť rámu, ktorá sa nachádza na ľavej strane pozdĺžnej stredovej roviny vozidla pri pohybe smerujúcom dopredu;
- 2.14. „rám: pravá strana“ je akákoľvek časť rámu, ktorá sa nachádza na pravej strane pozdĺžnej stredovej roviny vozidla pri pohybe smerujúcom dopredu;
- 2.15. „páka“ je akékoľvek zariadenie, ktoré pozostáva z ramena otáčajúceho sa v otočnom bode, prostredníctvom ktorého sa ovláda niektorý funkčný mechanizmus vozidla;
- 2.16. „ručná páka“ je páka ovládaná rukou vodiča;
- Poznámka:* Pokiaľ nie je uvedené inak, ručná páka je ovládaná kompresiou, (t. j. pohybom vrcholu páky smerom k nosnej konštrukcii), napr. s cieľom uviesť do činnosti brzdový mechanizmus alebo uvoľniť spojku.
- 2.17. „nožná páka“ je páka ovládaná kontaktom nohy vodiča s výstupkom ramena páky;
- 2.18. „pedál“ je páka ovládaná kontaktom nohy vodiča s podložkou na páke, umiestnená tak, že umožňuje vyvíjať tlak na rameno páky;
- Poznámka:* Pokiaľ nie je uvedené inak, pedál je ovládaný stlačením, napríklad s cieľom uviesť do činnosti brzdový mechanizmus.
- 2.19. „pedále pohonu“ sú tie zariadenia, ktoré sú spojené s určitým druhom prevodu a môžu sa používať na poháňanie mopedu;

⁽¹⁾ Podľa definície v Konsolidovanej rezolúcii o konštrukcii vozidiel (R.E.3), (dokument ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.2, para. 2. – www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29resolutions.html).

- 2.20. „kyvadlové rameno“ je páka, ktorá sa otáča na svojom strede alebo v jeho blízkosti a majúca na každom konci podložku alebo výstupok, ktoré sú ovládané kontaktom nohy vodiča s uvedenými podložkami alebo výstupkami;
- 2.21. výraz „v smere otáčania hodinových ručičiek“ znamená smer otáčania okolo osi uvažovanej časti zodpovedajúcej pohybu hodinových ručičiek pri pohľade z hornej alebo vonkajšej strany na uvažovanú časť;
- 2.22. výraz „proti smeru otáčania hodinových ručičiek“ má opačný význam ako výraz „v smere otáčania hodinových ručičiek“;
- 2.23. „kombinovaná prevádzková brzda“ je ovládací systém (pomocou hydraulického činnosti alebo mechanického prepojenia, alebo oboch), pričom obidve predné a zadné brzdy vozidla sa uvedú do činnosti aspoň čiastočne len jedným ovládačom;
- 2.24. „indikátor“ je zariadenie, ktoré poskytuje informácie o funkcii alebo stave systému, alebo časti systému, napríklad výšku hladiny kvapaliny;
- 2.25. „kontrolka“ je optický signál, ktorý oznamuje uvedenie zariadenia do činnosti, jeho správnu alebo chybnú funkciu alebo stav, alebo zlyhanie funkcie;
- 2.26. „symbol“ je grafické znázornenie, podľa ktorého sa rozpoznáva ovládač, kontrolka alebo indikátor;
- 2.27. „optické výstražné zariadenie“ je svetlomet, pri ktorom sa svetlo môže vrhať tak, že sa vydáva signál proti-idúcim vozidlám alebo vozidlám idúcim v rovnakom smere, napr. ak sa vozidlo chystá predbehnúť pomalšie vozidlo idúce v rovnakom smere;
- 2.28. „prilahlý“, pokiaľ ide o symbol na identifikáciu ovládača, kontrolky alebo indikátora, znamená, že symbol je v tesnej blízkosti ovládača, kontrolky alebo indikátora a medzi identifikačným symbolom a ovládačom, kontrolkou alebo indikátorom, ktoré daný symbol označuje, nie je žiadny iný ovládač, kontrolka, indikátor, identifikačný symbol alebo zdroj osvetlenia;
- 2.29. „spoločný priestor“ je plocha, na ktorej môžu byť zobrazené, nie však súčasne, údaje viacerých kontroliek, indikátorov, identifikačných symbolov alebo iných správ.

3. ŽIADOSŤ O TYPOVÉ SCHVÁLENIE

- 3.1. Žiadosť o typové schválenie vozidla, pokiaľ ide o ovládacie zariadenia pre vodiča, predkladá výrobca vozidla alebo jeho riadne splnomocnený zástupca.
- 3.2. K žiadosti sa musia priložiť ďalej uvedené dokumenty v troch vyhotoveniach a tieto údaje:
- 3.2.1. Výkresy súčastí vozidla, na ktoré sa vzťahujú požiadavky tohto predpisu, ktoré sú vo vhodnej mierke a dostatočne podrobné a prípadné výkresy samotného vozidla.
- 3.3. Vozidlo zodpovedajúce typu vozidla, ktorý má byť typovo schválený, sa poskytne technickej službe zodpovednej za vykonávanie schvaľovacích skúšok, na vykonanie kontrol uvedených v odseku 5 tohto predpisu.

4. TYPOVÉ SCHVÁLENIE

- 4.1. Ak typ vozidla predložený na schválenie v zmysle tohto predpisu spĺňa požiadavky uvedené v bodoch 5 a 6, udelí sa tomuto typu vozidla typové schválenie.
- 4.2. Každému schválenému typu sa prideli číslo typového schválenia. Jeho prvé dve číslice (v súčasnosti 00 pre predpis v jeho pôvodnej forme) označujú sériu zmien zahŕňajúcu posledné hlavné technické zmeny vykonané v predpise v čase vydania typového schválenia. Tá istá zmluvná strana nesmie prideliť to isté číslo inému typu vozidla.
- 4.3. Oznámenie o schválení typu vozidla alebo o jeho zamietnutí podľa tohto predpisu sa zasiela stranám dohody, ktoré uplatňujú tento predpis, prostredníctvom formulára, ktorého vzor je uvedený v prílohe 1 k tomuto predpisu, spolu s výkresmi a schémami, ktoré dodal žiadateľ o schválenie, vo formáte nepresahujúcom A4 (210 × 297 mm) alebo zloženými na tento formát a vyhotovenými vo vhodnej mierke.

- 4.4. Na každé vozidlo, ktoré zodpovedá typu vozidla schválenému podľa tohto predpisu, sa na viditeľnom a ľahko prístupnom mieste špecifikovanom v schvaľovacom formulári pripevní medzinárodná značka typového schválenia, ktorá pozostáva z:
- 4.4.1. z kruhu okolo písmena „E“, za ktorým nasleduje rozlišovacie číslo krajiny, ktorá schválenie udelila (¹);
- 4.4.2. Číslo tohto predpisu, po ktorom nasleduje písmeno „R“, pomlčka a číslo schválenia vpravo od kruhu predpísaného v bode 4.4.1.
- 4.5. Ak vozidlo zodpovedá typu vozidiel schválenému podľa jedného alebo viacerých predpisov pripojených k tejto dohode v krajine, ktorá udelila typové schválenie podľa tohto predpisu, symbol uvedený v bode 4.4.1 sa nemusí zopakovať, v takom prípade sa číslo predpisu a číslo typového schválenia a symboly všetkých ďalších predpisov, na základe ktorých bolo typové schválenie udelené v krajine, ktorá udelila typové schválenie podľa tohto predpisu, umiestni do vertikálnych stĺpcov vpravo od symbolu uvedeného v bode 4.4.1.
- 4.6. Značka typového schválenia musí byť jasne čitateľná a nezmazateľná.
- 4.7. Značka typového schválenia musí byť ľahko dostupná.
- 4.8. V prílohe 2 k tomuto predpisu sa uvádzajú vzory usporiadania značiek typového schválenia.

5. POŽIADAVKY

5.1. Všeobecné

Vozidlo, ak je vybavené ovládačom, kontrolkou alebo indikátorom, uvedeným v tabuľke 1, musí spĺňať predpísané požiadavky tohto predpisu, pokiaľ ide o umiestnenie, identifikáciu, prevádzku, osvetlenie a farbu daného ovládača, kontrolky alebo indikátora.

Pre funkcie, pre ktoré nie je v tabuľke 1 uvedený žiadny symbol, môže výrobca použiť symbol podľa príslušných noriem. Ak symbol nie je k dispozícii, môže výrobca použiť symbol svojej vlastnej koncepcie. Takýto symbol nesmie viesť k zámene s akýmkoľvek iným symbolom špecifikovaným v tabuľke 1.

5.2. Umiestnenie

- 5.2.1. Ovládače, ktoré sú uvedené v tabuľke 1, musia byť umiestnené tak, aby boli funkčné a v dosahu vodiča sediaceho v jazdnej polohe. Ovládače pre „ručný sýtič“ a „ručne ovládaný uzatvárací ventil palivovej nádrže“ musia byť umiestnené tak, aby boli funkčné a v dosahu sediaceho vodiča.
- 5.2.2. Kontrolky a indikátory uvedené v tabuľke 1 a ich identifikačné symboly musia byť umiestnené tak, aby boli viditeľné pre vodiča sediaceho v jazdnej polohe počas denného svetla i za jazdy v noci. Kontrolky, indikátory a identifikačné symboly nemusia byť viditeľné, pokiaľ nie sú aktivované.
- 5.2.3. Identifikačné symboly ovládačov, kontroliek a indikátorov musia byť umiestnené na ovládačoch, kontrolkách alebo indikátoroch, ktoré označujú, alebo v ich blízkosti, s výnimkou prípadov uvedených v bode 5.2.5.
- 5.2.4. Ovládače pre výstražné svetidlá, diaľkové a stretávacie svetlomety, smerové svetidlá, doplnkové zastavenie motora, zvukové výstražné zariadenie, brzdy a spojku musia byť vždy prístupné vodičovi, a to ako hlavná funkcia zodpovedajúceho ovládača bez toho, aby musel vodič svoje ruky uvoľniť z príslušných rúkoviek.
- 5.2.5. Bod 5.2.3 neplatí pre multifunkčné ovládače, ak je ovládač spojený s displejom zobrazujúcim viaceré funkcie, ktorý:
- 5.2.5.1. je pre vodiča viditeľný a

(¹) Rozlišovacie čísla zmluvných strán dohody z roku 1958 sú uvedené v prílohe 3 ku Konsolidovanej rezolúcii o konštrukcii vozidiel (R.E.3), dokument ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.2/Amend.3.

- 5.2.5.2. identifikuje ovládač, s ktorým je spojený a
- 5.2.5.3. identifikuje všetky systémy vozidla, ktoré možno ovládať prostredníctvom multifunkčného ovládača. Čiastkové funkcie týchto systémov nemusia byť zobrazené na najvyššej úrovni displeja zobrazujúceho viaceré funkcie a
- 5.2.5.4. nezobrazuje kontrolky uvedené v tabuľke 1.
- 5.3. Identifikácia
- 5.3.1. Každý ovládač, kontrolka a indikátor uvedené v tabuľke 1 musia byť označené príslušným stanoveným symbolom.
- 5.3.2. Doplnkové symboly, slová alebo skratky sa môžu použiť podľa uváženia výrobcu v spojení s akýmkoľvek symbolom, slovom alebo skratkou podľa tabuľky 1.
- 5.3.3. Žiadny dodatočný alebo doplnkový symbol, slovo alebo skratka použité výrobcom nesmú viesť k zámene s akýmkoľvek iným symbolom špecifikovaným v tomto predpise.
- 5.3.4. Ak sa skombinuje ovládač, indikátor alebo kontrolka na rovnakú funkciu, môže sa na identifikáciu danej kombinácie použiť jeden symbol.
- 5.3.5. Všetky identifikačné symboly kontroliek, indikátorov a ovládačov na riadidlách alebo prístrojovej doske musia byť, okrem symbolu pre zvukové výstražné zariadenie, umiestnené tak, aby ich vodič vnímal v smere priameho pohľadu. Pri otočných ovládačoch, ktoré majú polohu „vypnuté“, sa táto požiadavka uplatní na ovládač v polohe „vypnuté“.
- 5.3.6. Každý namontovaný ovládač, ktorý reguluje funkciu systému v plynulom rozsahu, musí mať označenie pre limity rozsahu nastavenia.
- 5.4. Osvetlenie
- 5.4.1. Podľa voľby výrobcom možno ktorýkoľvek ovládač, indikátor a ich príslušné identifikačné symboly osvetliť.
- 5.4.2. Kontrolka musí vyžarovať svetlo, keď dôjde k chybnjej funkcii alebo keď nastane stav vozidla, ktorý má kontrolka indikovať. Nesmie vyžarovať svetlo inokedy, s výnimkou kontroly žiaroviek.
- 5.5. Farba
- 5.5.1. Svetlo každej kontrolky musí mať farbu, ako je uvedené v tabuľke 1.
- 5.5.2. Farbu kontroliek, ktoré nie sú uvedené v tabuľke 1, môže zvoliť výrobca v súlade s bodom 5.5.3. Zvolená farba nesmie rušiť alebo zakrývať označenie akejkoľvek kontrolky, ovládača alebo indikátora uvedených v tabuľke 1.
- 5.5.3. Farby sú odporúčané v súlade s týmto systémom farieb:
- 5.5.3.1. červená: okamžité alebo bezprostredné ohrozenie osôb alebo veľmi vážne poškodenie vybavenia;
- 5.5.3.2. oranžovožltá (žltá): obozretnosť, situácia mimo bežných prevádzkových obmedzení, chybná funkcia systému vozidla, pravdepodobné poškodenie vozidla alebo akýkoľvek iný stav, ktorý môže viesť z dlhodobého hľadiska k ohrozeniu;
- 5.5.3.3. zelená: bezpečné, bežné prevádzkové podmienky (s výnimkou prípadov, keď sa podľa tabuľky 1 vyžaduje modrá alebo oranžovožltá).

- 5.5.4. Každý symbol použitý na identifikáciu kontrolky, ovládača alebo indikátora musí byť vo farbe, ktorá je zreteľne viditeľná oproti pozadiu.
- 5.5.5. Vyplnená časť akéhokoľvek symbolu sa môže nahradiť jeho obrysom a obrys akéhokoľvek symbolu sa môže vyplniť.
- 5.6. Spoločný priestor na zobrazovanie viacerých informácií
- Spoločný priestor sa môže použiť na zobrazenie informácií z akéhokoľvek zdroja za týchto podmienok:
- 5.6.1. Kontrolky a indikátory zobrazené v spoločnom priestore musia spĺňať požiadavky podľa bodov 5.3, 5.4 a 5.5 uvedených vyššie a v okamihu, keď nastane stav, ktorý majú indikovať, sa musia rozsvietiť.
- 5.6.2. Kontrolky a indikátory, ktoré sú uvedené v tabuľke 1 a sú zobrazené v spoločnom priestore, sa musia rozsvietiť v okamihu, keď nastane akýkoľvek príslušný stav.
- 5.6.3. S výnimkou prípadov uvedených v bodoch 5.6.4, 5.6.5 a 5.6.6, ak nastane stav vhodný na aktiváciu dvoch alebo viacerých kontroliek, informácie sa musia buď:
- a) automaticky opakovať v poradí alebo
  - b) zobraziť viditeľným spôsobom a s možnosťou voľby vodiča sediaceho v jazdnej polohe.
- 5.6.4. Kontrolky poruchy brzdového systému, svetla diaľkového svetlometu a smerového svetidla sa nesmú zobraziť v tom istom spoločnom priestore.
- 5.6.5. Ak existuje podmienka aktivácie pre tieto kontrolky: kontrolky poruchy funkcie brzdového systému, rozsvietenia diaľkového svetlometu a svietenia smerových svetiel v spoločnom priestore s inými kontrolkami, musia mať v spoločnom priestore absolútnu prednosť.
- 5.6.6. Informácie zobrazené v spoločnom priestore môžu byť odstrániteľné automaticky alebo ich môže zrušiť vodič, s výnimkou kontroliek poruchy funkcie brzdového systému, diaľkového svetlometu, smerového svetidla a tie, pri ktorých sa vyžaduje červená farba podľa tabuľky 1, nesmú byť odstrániteľné, pokiaľ sa vyskytne stav na ich aktiváciu.
6. ZMENY TYPU VOZIDLA
- 6.1. Každá zmena schválenia typu vozidla sa oznámi schvaľovaciemu úradu, ktorý udelil toto typové schválenie. Schvaľovací úrad potom môže buď:
- 6.1.1. dospieť k záveru, že je nepravdepodobné, že tieto zmeny môžu mať značný nepriaznivý účinok a že vozidlo v každom prípade naďalej spĺňa stanovené požiadavky, alebo
  - 6.1.2. požadovať ďalší skúšobný protokol od technickej služby zodpovednej za vykonávanie skúšok.
- 6.2. Potvrdenie alebo zamietnutie typového schválenia so špecifikovaním zmien sa oznamuje zmluvným stranám dohody, ktoré uplatňujú tento predpis, postupom špecifikovaným v bode 4.3.
7. ZHODA VÝROBY
- 7.1. Každé vozidlo vybavené značkou typového schválenia podľa tohto predpisu musí byť zhodné so schváleným typom vozidla, najmä pokiaľ ide o ovládacie zariadenia pre vodiča.
- 7.2. Na overenie zhody podľa bodu 7.1 sa musí vykonať dostatočný počet náhodných kontrol sériovo vyrobených vozidiel vybavených značkou typového schválenia požadovanou týmto predpisom.

8. SANKCIEV PRÍPADE NEZHODY VÝROBY

- 8.1. Ak nie sú splnené požiadavky stanovené v bode 7.1 alebo ak vozidlo nevyhovie pri skúškach predpísaných v bode 7.2, schválenie udelené typu vozidla podľa tohto predpisu môže byť odňaté.
- 8.2. Ak strana dohody, ktorá uplatňuje tento predpis, odníme typové schválenie, ktoré predtým udelila, bezodkladne to oznámi ostatným zmluvným stranám, ktoré uplatňujú tento predpis, prostredníctvom kópie schvaľovacieho formulára, na konci ktorého je veľkými písmenami uvedená poznámka „TYPOVÉ SCHVÁLENIE ODŇATÉ“ spolu s podpisom a dátumom.

9. DEFINITÍVNE ZASTAVENIE VÝROBY

Ak držiteľ typového schválenia definitívne zastaví výrobu typu vozidla schváleného podľa tohto predpisu, informuje o tom schvaľovací úrad, ktorý typové schválenie udelil. Po prijatí príslušného oznámenia tento orgán o tom informuje ostatné zmluvné strany dohody, ktoré uplatňujú tento predpis, prostredníctvom kópie schvaľovacieho formulára, na konci ktorého je veľkými písmenami uvedená poznámka „VÝROBA ZASTAVENÁ“ spolu s podpisom a dátumom.

10. NÁZVY A ADRESY TECHNICKÝCH SLUŽIEB ZODPOVEDNÝCH ZA VYKONÁVANIE SCHVAĽOVACÍCH SKÚŠOK A NÁZVY A ADRESY SCHVAĽOVACÍCH ÚRADOV

Zmluvné strany dohody uplatňujúce tento predpis oznámia sekretariátu Organizácie Spojených národov názvy a adresy skúšobní zodpovedných za vykonávanie schvaľovacích skúšok, názvy a adresy schvaľovacích úradov, ktoré udeľujú schválenie a ktorým sa majú zasielať formuláre osvedčujúce schválenie alebo rozšírenie alebo zamietnutie alebo odňatie schválenia vydaného v iných krajinách.

Symboly identifikujúce ovládače, kontrolky a indikátory

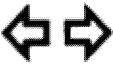

Číslo	Položka	Značka	Účel	Umiestnenie	Farba	Definícia	Činnosť
1	Ovládač doplnkového zastavenia motora (VYPNUTÝ)		Ovládač	Umiestnený na riadidlách: pravá strana			Ako prostriedok na zastavenie motora, alternatíva k hlavnému vypínaču alebo ovládaču dekompresného ventilu, vozidlo môže byť vybavené regulátorom elektrického napájania motora (doplnkové zastavenie motora).
2	Ovládač doplnkového zastavenia motora (CHOD)						
3	Spínač zapalovania		Ovládač			Zariadenie, ktoré umožňuje chod motora, ktoré môže takisto umožňovať fungovanie ďalších elektrických systémov vo vozidle.	V prípade rotačného spínača je smer pohybu otáčania v smere hodinových ručičiek z polohy zapalovania „vypnuté“ do polohy zapalovania „zapnuté“.
4	Elektrický štartér		Ovládač				
5	Ručný sýtič		Ovládač	Ovládač nemusí byť z pozície vodiča viditeľný			
			Kontrolka		oranžovožltá		
6	Neutrál (selekcia prevodovky)		Kontrolka		zelená		Kontrolka sa rozsvieti, keď je selektor rýchlostného stupňa v neutrálnej polohe.

Číslo	Položka	Značka	Účel	Umiestnenie	Farba	Definícia	Činnosť
7	Ručný uzatvárací ventil palivovej nádrže (VYPNUTÝ)		Ovládač	Ovládač nemusí byť z pozície vodiča viditeľný			Ovládač musí mať oddelené pozitívne polohy pre „VYPNUTÉ“, „ZAPNUTÉ“ a „REZERVA“ (ak je k dispozícii rezerva zásobovania).
8	Ručný uzatvárací ventil palivovej nádrže (ZAPNUTÝ)						Ovládač sa nachádza v polohe „zapnutý“, ak je v smere toku paliva z nádrže do motora; v polohe „vypnutý“, ak je v smere kolmo na tok paliva, a (prípadne) v polohe „rezerva“, ak je proti smeru toku paliva.
9	Ručný uzatvárací ventil palivovej nádrže (VYNULOVAŤ)						Ak ide o systém, v ktorom sa tok paliva zastaví, keď je motor vypnutý, a ak je vybavený ovládačom, sú symboly a polohy ovládačov rovnaké, ako pri ovládačoch ručného ovládania uzatvárania.
10	Rýchlomer		Indikátor				Displej musí byť osvetlený pri každej aktivácii obrysového svetidla (ak je k dispozícii) alebo svetlometu.
11	Výstražné zvukové zariadenie (klaksón)		Ovládač	Na riadidlách: na ľavej strane pri vozidlách s ovládačom voľby prevodového stupňa, ktorý funguje nezávisle od ručne ovládanej spojky, alebo pri vozidlách bez ovládača voľby prevodového stupňa. Alternatívne na riadidle: na pravej strane pri vozidlách s ovládačom voľby prevodového stupňa umiestneným na riadidlách: na ľavej strane a ovládaný v spojení s ručne ovládanou spojkou.			Uvedie sa do činnosti stlačením.

Číslo	Položka	Značka	Účel	Umiestnenie	Farba	Definícia	Činnosť
12	Diaľkové svetlo (hlavné, vysoké alebo horné svetlo) – (Hi)		Ovládač	Na riadidlách: na ľavej strane pri vozidlách s ovládačom voľby prevodového stupňa, ktorý funguje nezávisle od ručne ovládanej spojky, alebo pri vozidlách bez ovládača voľby prevodového stupňa. Alternatívne na riadidlách: na pravej strane pri vozidlách s ovládačom voľby prevodového stupňa umiestneným na riadidlách: na ľavej strane a ovládaný v spojení s ručne ovládanou spojkou.			
			Kontrolka		modrá		
13	Stretávacie svetlo (tlmené, nízke alebo dolné svetlo) – (Lo)		Ovládač	Na riadidlách: na ľavej strane pri vozidlách s ovládačom voľby prevodového stupňa, ktorý funguje nezávisle od ručne ovládanej spojky, alebo pri vozidlách bez ovládača voľby prevodového stupňa. Alternatívne na riadidlách: na pravej strane pri vozidlách s ovládačom voľby prevodového stupňa umiestneným na riadidlách: na ľavej strane a ovládaný v spojení s ručne ovládanou spojkou.			
			Kontrolka		zelená		
14	Optické výstražné zariadenie		Ovládač	V blízkosti ovládača diaľkového svetla/stretávacieho svetla.			Môže byť dodatočnou funkciou ovládača diaľkového svetla/stretávacieho svetla. Pri uvoľnení ovládača sa svetlo vráti do predchádzajúceho stavu.

Číslo	Položka	Značka	Účel	Umiestnenie	Farba	Definícia	Činnosť
15	Hmlovky – predné		Ovládač				
			Kontrolka		zelená		
16	Hmlovky – zadné		Ovládač				
			Kontrolka		oranžovo-vožltá		
17	Smerové svetidlá		Ovládač	Ovládač, resp. ovládače majú byť umiestnené na riadidle tak, aby boli zreteľne viditeľné zo sedadla obsluhy a musia byť jasne označené.		Ovládač musí byť konštruovaný tak, aby činnosťou časti na ľavej strane alebo pohybom ovládača vľavo boli pri pohľade zo sedadla vodiča ovládané ľavé bočné smerové svetlá a opačne pri smerových svetlách na pravej strane.	
			Kontrolka		zelená	Pár šípok sa považuje za jeden symbol. Tieto dve šípky sa však môžu považovať za samostatné symboly a môžu sa podľa toho rozmiestniť, ak ovládače alebo kontrolky pre odbočenie vľavo a vpravo pracujú nezávisle.	
18	Výstražný signál		Ovládač				

Číslo	Položka	Značka	Účel	Umiestnenie	Farba	Definícia	Činnosť
			Kontrolka		červená	Predstavuje ho buď blikajúca kontrolka, resp. kontrolky smerového svetidla (súčasne), alebo uvedený trojuholníkový symbol.	
			Kontrolka		zelená		
19	Obrysové svetidlo		Ovládač			Predstavujú ho uvedené symboly obrysových svetidiel, ovládač hlavného svetidla a parkovacieho svetidla; pokiaľ sú všetky svetidlá automaticky rozsvietené, keď je vozidlo v prevádzke, nemusí sa symbol ovládača obrysového svetidla alebo hlavného svetidla objaviť.	V prípade rotačného spínača sa manipuláciou spínača v smere pohybu hodinových ručičiek postupne aktivujú obrysové svetidlá vozidla a potom hlavné svetidlá vozidla. To nebráni zahrnutiu dodatočných polôh spínača za predpokladu, že sú zreteľne označené.
			Kontrolka		zelená		
20	Hlavné svetidlo		Ovládač		zelená		
			Kontrolka			Funkcia kontrolky môže byť zaistená pomocou osvetlenia prístrojovej dosky.	Spínač ovládača osvetlenia môže byť kombinovaný so spínačom zapalovania, ak je to žiaduce.
21	Parkovacie svetidlo		Ovládač				

Číslo	Položka	Značka	Účel	Umiestnenie	Farba	Definícia	Činnosť
			Kontrolka		zelená	Ak je funkcia parkovacieho svetidla začlenená do spínača zapalovania, označenie je nepovinné.	
22	Indikátor paliva		Indikátor				
			Kontrolka		oranžovo-vožltá		
23	Teplota chladiaceho média motora		Indikátor				
			Kontrolka		červená		
24	Stav nabíjania batérie		Indikátor				
			Kontrolka		červená		
25	Motorový olej		Indikátor				
			Kontrolka		červená		

Číslo	Položka	Značka	Účel	Umiestnenie	Farba	Definícia	Činnosť
26	Ovládač otáčok motora		Ovládač	Na riadidlách: pravá strana			Ručne ovládaný ovládač. Otáčaním otáčavej rukoväti proti smeru hodinových ručičiek sa zvyšujú otáčky. Ovládač musí byť samouzatvárací pre voľnobeh v smere hodinových ručičiek po uvoľnení ruky, pokiaľ nie je aktivované zariadenie pre ovládanie rýchlosti vozidla.
27	Brzda na prednom kolese		Ovládač	Na riadidlách: pravá strana vpredu			Ručná páka V prípade kombinovaného brzdového systému môže brzda na prednom kolese fungovať spoločne s brzdou na zadnom kolese.
28	Nožné ovládanie bŕzd zadného koleša		Ovládač	Na ráme: pravá strana			Pedál V prípade kombinovaného brzdového systému môže brzda na zadnom kolese fungovať spoločne s brzdou na prednom kolese.
29	Ručné ovládanie brzdy zadného koleša		Ovládač	Na riadidlách: ľavá strana vpredu			Ručná páka Nie je povolená v prípade vozidiel s ručne ovládanou spojkou. V prípade kombinovaného brzdového systému môže brzda na zadnom kolese fungovať spoločne s brzdou na prednom kolese.
30	Parkovacia brzda		Ovládač				Ručná páka alebo pedál
31	Spojka		Ovládač	Na riadidlách: ľavá strana			Ručná páka Stlačiť pre uvoľnenie spojky. Nesmie sa zamedziť používaniu zariadenia na ľavej strane vozidla, ktoré kombinujú činnosti spojky a voľby prevodového stupňa.

Číslo	Položka	Značka	Účel	Umiestnenie	Farba	Definícia	Činnosť
32	Nožné ovládanie manuálneho radenia prevodových stupňov		Ovládač	Na ráme: ľavá strana			<p>Nožná páka alebo kyvadlové rameno</p> <p>Pohybom prednej časti nožnej páky alebo kyvadlového ramena sa postupne volia rýchlostné stupne: pohybom prednej časti smerom nahor sa preradí na vyšší stupeň a pohybom smerom nadol sa preradí na nižší stupeň. Ak je k dispozícii samostatná poloha pre pozitívny „neutrál“, musí byť buď v prvej alebo druhej polohe v poradí voľby prevodového stupňa (t. j. 1-N-2-3-4- ... alebo N-1-2-3-4-...).</p> <p>Alternatívne pri vozidlách so zdvihovým objemom motora menším než 200 cm³ môže byť namontovaný prevod s nasledujúcim systémom radenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> — rotačný systém (t. j. N-1-2-3-4-5-N-1.) — reverzibilný systém, keď sa pohybom prednej časti nožnej páky alebo kyvadlového ramena postupne volia rýchlostné stupne: <ul style="list-style-type: none"> — pohybom prednej časti smerom nahor sa preradí na nižší stupeň a — pohybom smerom nadol sa preradí na vyšší stupeň.
33	Ručné ovládanie manuálneho radenia prevodových stupňov		Ovládač	Na riadidlách: ľavá strana			<p>Ak sa ovládač ovláda otáčaním otáčavej rukoväte, tak otáčaním proti smeru hodinových ručičiek postupne volí rýchlostný stupeň so zvýšením doprednej rýchlosti a opačným postupom sa docieľa znížená dopredná rýchlosť. Ak je k dispozícii samostatná poloha pre pozitívny „neutrál“, musí byť buď v prvej alebo druhej polohe v poradí voľby prevodového stupňa (t. j. N-1-2-3-4- ... alebo 1-N-2-3-4-...).</p>

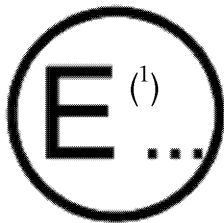
Číslo	Položka	Značka	Účel	Umiestnenie	Farba	Definícia	Činnosť
34	Porucha protiblokovacieho brzdového systému		Kontrolka		oranžovo-vožltá		
35	Svietidlo indikátora chybnnej funkcie		Kontrolka		oranžovo-vožltá	Použije sa na indikáciu porúch súvisiacich s pohonom, ktoré môžu ovplyvniť emisie.	

PRÍLOHA 1

OZNÁMENIE

[Maximálny formát: A4 (210 × 297 mm)]

Vydal: Názov správneho orgánu

.....
 .....
 .....

týkajúce sa ⁽²⁾: udelenia typového schválenia
 rozšírenia typového schválenia
 zamietnutia typového schválenia
 odňatia typového schválenia
 definitívneho zastavenia výroby

typu vozidla, pokiaľ ide o ovládacie zariadenia pre vodiča podľa predpisu č. 60

Typové schválenie č. .... Rozšírenie typového schválenia č. ....

1. Obchodné meno alebo ochranná známka vozidla: .....
2. Typ vozidla: .....
3. Názov a adresa výrobcu: .....
4. Prípadne názov a adresa zástupcu výrobcu: .....
5. Stručný opis vozidla, pokiaľ ide o ovládacie zariadenia pre vodiča: .....
6. Vozidlo predložené na schválenie (dátum): .....
7. Technická služba zodpovedná za vykonávanie schvaľovacích skúšok: .....
8. Dátum protokolu vydaného touto službou: .....
9. Číslo protokolu vydaného touto službou: .....
10. Schválenie udelené/zamietnuté
11. Poloha značky typového schválenia na vozidle: .....
12. Miesto:
13. dátum:
14. Podpis:
15. K tomuto oznámeniu sú priložené tieto dokumenty s uvedeným číslom typového schválenia:

... výkresy, schémy a situačné nákresy ovládacích zariadení pre vodiča a častí vozidla, ktoré sú považované za dôležité na účely tohto predpisu.

⁽¹⁾ Rozlišovacie číslo krajiny, ktorá udelila/rozšírila/zamietla/odňala typové schválenie (pozri schvaľovacie ustanovenia v tomto predpise).

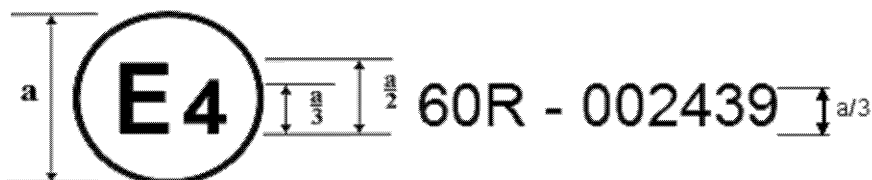
⁽²⁾ Nehodiace sa prečiarknite.

PRÍLOHA 2

USPORIADANIE ZNAČIEK TYPOVÉHO SCHVÁLENIA

Vzor A

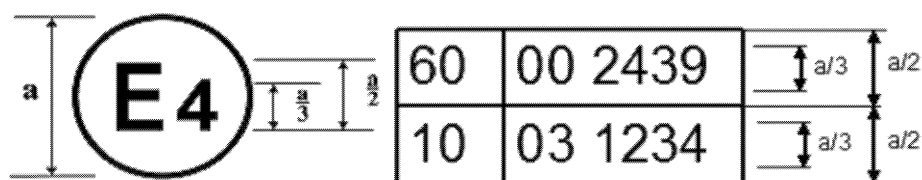
(pozri bod 4.4 tohto predpisu)

Uvedená značka typového schválenia pripevnená k vozidlu udáva, že príslušný typ vozidla bol, pokiaľ ide o ovládacie zariadenia pre vodiča, typovo schválený v Holandsku (E 4) podľa predpisu č. 60 pod číslom typového schválenia 002439. Číslo typového schválenia udáva, že typové schválenie bolo udelené v súlade s požiadavkami predpisu č. 60 v jeho pôvodnom znení.

Vzor B

(pozri bod 4.5 tohto predpisu)

Uvedená značka typového schválenia pripevnená na vozidle uvádza, že príslušný typ vozidla bol schválený v Holandsku (E 4) podľa predpisov č. 60 a 10 ⁽¹⁾.

Čísla typového schválenia udávajú, že v čase udelenia príslušných typových schválení nebol predpis č. 60 zmenený a predpis č. 10 už bol zmenený sériou zmien 03.

⁽¹⁾ Druhé číslo uvedené len ako príklad.